

Άγιος Ιωάννης της Κλίμακας: Αγάπη είναι ο Θεός, και όποιος προσπαθεί να δώσει ορισμό του Θεού ομοιάζει με τυφλό που μετρά στην άβυσσο τους κόκκους της άμμου!

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

Κλίμαξ

Λόγος τριακοστός

Περί αγάπης, ελπίδος και πίστεως

(Διά τον σύνδεσμον της εναρέτου τριάδος των αρετών, της αγάπης, της ελπίδος και της πίστεως)

1. Νυνί δε λοιπόν ύστερα από όλα τα προηγούμενα – μένει τα τρία ταύτα – τα οποία σφίγγουν και διατηρούν τον σύνδεσμο όλων – πίστις, ελπίς, αγάπη· μείζων δε πάντων η αγάπη» (πρβλ. Α΄ Κορ. ιγ΄ 13), διότι και ο Θεός αγάπη ονομάζεται (πρβλ. Α΄ Ιωάν. δ΄ 16).

Εγώ όμως την μία την βλέπω σαν ακτίνα, την άλλη σαν φως και την τρίτη σαν ηλιακό δίσκο, και όλες μαζί σαν ένα φωτεινό απαύγασμα και μία και την αυτήν

λαμπρότητα.

Η μία, η πίστις, δύναται να επιτελέση τα πάντα.

Η άλλη, η ελπίς, περικυκλώνει με το έλεος του Θεού και δεν καταισχύνει τον ελπίζοντα.

Και η τρίτη, η αγάπη, δεν πέφτει ποτέ από το ύψος της ούτε σταματά από το τρέξιμό της ούτε επιτρέπει σ' αυτόν που επλήγωσε με τα βέλη της να ηρεμήση από την «μακαρίαν μανίαν» που του επροξένησε.

2. Αυτός που θέλει να ομιλή για την αγάπη είναι σαν να επιχειρή να ομιλή για τον ίδιο τον Θεόν. Η ανάπτυξις όμως ομιλίας περί Θεού είναι πράγμα επισφαλές και επικίνδυνο σε όσους δεν προσέχουν.

Για την αγάπη γνωρίζουν να ομιλούν οι Άγγελοι, αλλά και αυτοί ανάλογα με τον βαθμό της θείας ελλάμψεώς τους. Αγάπη είναι ο Θεός, και όποιος προσπαθεί να δώση ορισμό του Θεού ομοιάζει με τυφλό που μετρά στην άβυσσο τους κόκκους της άμμου.

3. Η αγάπη, ως προς την ποιότητά της είναι ομοίωσις με τον Θεόν, όσο βέβαια είναι δυνατόν στους ανθρώπους. Ως προς την ενέργειά της, μέθη της ψυχής. Ως προς δε τις ιδιότητές της, πηγή πίστεως, άβυσσος μακροθυμίας, θάλασσα ταπεινώσεως.

4. Η αγάπη κυρίως είναι η απόρριψις κάθε εχθρικής και αντιθέτου σκέψεως, εφ' όσον «η αγάπη ου λογίζεται το κακόν» (Α΄ Κορ. ιγ' 5).

Η αγάπη και η απάθεια και η υιοθεσία μόνο στην ονομασία διαφέρουν. Όπως ταυτίζεται η ενέργεια στο φως, στην φωτιά και στην φλόγα, έτσι να σκέπτεσαι ότι συμβαίνει και σ' αυτές.

Όσο ποσόν αγάπης λείπει, τόσο ποσόν φόβου υπάρχει. Διότι όποιος δεν έχει φόβο ή είναι γεμάτος από αγάπη ή είναι νεκρωμένος ψυχικά.

5. Δεν είναι απρεπές εάν από τα ανθρώπινα πράγματα χρησιμοποιήσωμε παραδείγματα για τον πόθο και τον φόβο και την επιμέλεια και τον ζήλο και την δουλεία και τον έρωτα του Θεού.

Μακάριος εκείνος που απέκτησε τέτοιο πόθο προς τον Θεόν, ωσάν αυτόν που έχει ο μανιώδης εραστής προς την ερωμένη του.

Μακάριος εκείνος που εφοβήθηκε τον Κύριον, όσο οι υπόδικοι τον δικαστή.

Μακάριος εκείνος που έδειξε τόση επιμέλεια και φροντίδα στα πνευματικά, όσο οι ευγνώμονες δούλοι στον κύριό τους.

Μακάριος εκείνος που έδειξε τόση ζηλοτυπία για τις αρετές, όση οι σύζυγοι που προσέχουν ζηλότυπα τις γυναίκες τους.

Μακάριος εκείνος που την ώρα της προσευχής ίσταται εμπρός στον Κύριον όπως οι υπηρέτες εμπρός στον βασιλέα.

Μακάριος εκείνος που προσπαθεί συνεχώς να περιποιηθεί και να αναπαύη τον Κύριον όπως έτυχε να περιποιηθή και να αναπαύση (σεβαστούς) ανθρώπους.

Δεν προσκολλάται τόσο πολύ η μητέρα στο βρέφος που θηλάζει, όσο ο υιός της αγάπης στον Κύριον.

6. Ο πραγματικός εραστής φέρνει πάντοτε στον νου του το πρόσωπο του αγαπημένου του και το εναγκαλίζεται μυστικά με ηδονή.

Αυτός ποτέ, ούτε και στον ύπνο του δεν μπορεί να ησυχάση, αλλά και εκεί βλέπει το ποθητό πρόσωπο και συνομιλεί μαζί του. Έτσι συμβαίνει στον σωματικό έρωτα.

Έτσι συμβαίνει και σ' αυτούς που αν και έχουν σώμα είναι ασώματοι (και ασκούν τον πνευματικό έρωτα).

7. Κάποιος που εκτυπήθηκε από αυτό το βέλος έλεγε για τον εαυτό του -πράγμα που με κάνει να θαυμάζω-: «Έγώ καθεύδω» από την ανάγκη της φύσεως, «η δε καρδιά μου αγρυπνεί» από το πλήθος του έρωτος (πρβλ. Άσμα ε' 2).

8. Πρέπει να σημειώσης και τούτο, ω αφωσιωμένε φίλε, ότι αφού η ψυχή σαν άλλη έλαφος εξοντώση τα δηλητηριώδη ερπετά των παθών, τότε «επιποθεί και εκλείπει προς Κύριον» (πρβλ. Ψαλμ. πγ' 3), διότι πληγώνεται σαν με δηλητήριο από το πυρ της αγάπης.

9. Εκείνο που προξενεί η πείνα είναι κάτι που δεν φαίνεται και δεν εκδηλώνεται. Εκείνο όμως που προξενεί η δίψα είναι κάτι το έντονο και φανερό που κάνει έκδηλο σε όλους τον εσωτερικό φλογισμό.

Γι' αυτό και εκείνος που επόθει τον Θεόν έλεγε: «Εδίψησεν η ψυχή μου προς τον Θεόν, τον ισχυρόν, τον ζώντα» (Ψαλμ. μα' 3).

10. Εάν το πρόσωπο που αγαπούμε γνήσια, μας μεταβάλλη εξ ολοκλήρου με την

παρουσία του και μας κάνη φαιδρούς και χαρωπούς και χωρίς λύπη, τι δεν θα προξενή άραγε το πρόσωπο του Δεσπότη, όταν επισκέπτεται μυστικά την καθαρή ψυχή;

Αγίου Ιωάννου του Σιναΐτου, «Κλίμαξ», μετάφραση Αρχιμανδρίτη Ιγνατίου έκδοση Μονή Παρακλήτου, Ωρωπός Αττικής

Πηγή: pemptousia.gr (Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)